

— Ἐλα ἐδῶ, ἀγγελέ μου!

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογῇ, Φρασκουέλε!

Τῷ στέλλουν φιλήματα, τὸν προσκαλοῦν, τείνουν τοὺς βραχίονας, ὡς νὰ ἤθελαν νὰ τὸν ἀναγκαλισθοῦν. Τί ἀφθονία ἐπιθέτων, λέξεων, γνωμικῶν! Ὁ πόσον πῦρ! Ὁ πόση ζωὴ!

Ἀλλὰ δὲν ὠμίλησα μέχρι τοῦδε ἢ περὶ τῶν ταύρων. Εἰς μίαν πλήρη corrida (παράστασιν) συμβαίνουν χίλια δυστυχήματα.

[Ἔπειτα συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ οἰκογένεια Γαλανομάτη

Ὁ κ. Γαλανομάτης πρὸ ὀλίγου ἦλθεν ἐκ Παρισίων, ὅπου ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν. Ἐφερὲν ὑψηλὸν πῖλον, διοπτρα χρυσοῦ καὶ ἦτο πάντοτε χειροκτιοφόρος. Ἡ γηραιὰ Κωνσταντινούπολις τῷ ἐφαίνετο φωλεὰ χυδαίων ἀνθρώπων, τὸ φικιόλιον τῆς μητρὸς τοῦ ἀνυπόφορον καὶ τὸ ἐρυθρὸν μέγα παστρικὸν μανδύλιον πολὺ ποταπὸν. Ἐγείνεν ὀλίγον νευρικός καὶ ἐξεσχίζετο κραυγάζων ὅτι δὲν εὐρίσκει τίποτε νὰ φάγῃ, διότι ἡ Κωνσταντινούπολις δὲν ἔχει τίποτε καλόν. Εὐτυχῶς δὲν τὸν ἤκουσε μεμψιμοιροῦντα κανεὶς Εὐρωπαῖος, διότι θὰ ἐγέλα διὰ τοὺς λόγους του. Πῶς ἡ εὐδαίμων Κωνσταντινούπολις νὰ κρίνηται τόσῳ κακῶς ὑπὸ τοῦ τέκνου της. Εὐτυχῶς αἱ μόναι ἀκροάτριαι ἦσαν ἡ κοκῶνα Μαριγώ, ἡ μαγειρίσσα, ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ νεαροῦ Ἀσκληπιάδου.

Ἡ κοκῶνα Μαριγώ ἦτο πολὺ λυπημένη, διότι, ὅπως ἔλεγεν ὁ Μανωλιός, ἂν πῆγαινε νὰ ἐξασκήσῃ τὴν τέχνην της στὸ Παρίσι, θὰ τὴν ἐκρμενοῦσαν.

Ἡ μήτηρ τοῦ ἦτο ἐνθουσιασμένη μὲ τὸν υἱὸν της καὶ ἔλεγεν ἐκ τοῦ παραθύρου πρὸς τὴν γείτονα:

— Καλὴ σπουδὴ μιὰ φορὰ ἔκαμε ὁ Μανωλιός· φαντάσου τρεῖς κάσες βιβλία φέρανε καὶ ἀκόμα ποῦ ἀγοράζει. Τὸ πουλάκι μου θέλει νὰ βγάλω, λέγει, τὸ φακίόλι, διότι δὲν μοῦ ταιριάζει σὰν γιαντρίσσα ποῦ γέννηκα καὶ νὰ βάλω καπέλλο.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἤρχισε νὰ ἐνδύηται κατὰ τὴν παρισινὴν καλαισησίαν τοῦ Μανωλιού καὶ ἔγεινε κάτι τι φοβερὸν μὲ ἐκεῖνα τὰ φοβερά κτενίσματα καὶ τὰ ἐλεεινὰ χρώματα, τὰ ὅποια ὁ Ἀσκληπιάδης ἐξέλεγεν. Αἱ κόραι τῆς συνοικίας μετὰ σεβασμοῦ ἀπεμιμοῦντο τὰς ἐνδυμασίας τῆς Παρασχούλας, γνωρίζουσα τὴν πηγὴν των καὶ ἐκεῖνη καθίστατο πολὺ εὐτυχὴς λέγουσα ὅτι, τὰ Ὑψωμαθεῖα ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἦλθε ὁ Μανωλιός ἔγιναν μικρὸ Παρίσι.

Ἐπρεπε νὰ ὁμιλῇ ἡ Παρασχούλα μόνον περὶ τῆς συνοικίας της· διότι τὰ Ὑψωμαθεῖα εἶνε κατωκημένα ἀπὸ πολὺ καλοῦς καὶ ἀνεπτυγμένους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἐγέλων· διότι πράγματι ἡ οἰκογένεια αὕτη καὶ οἱ γείτονες κατέστησαν ἡ γελοιογραφία τοῦ Παρισιῦ, ἀντὶ νὰ γίνουν ἡ μικρογραφία του.

Πολλὰ παραπετάσματα μετεκινοῦντο τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Μανωλιός διήρχετο καὶ πολλάκις ὁ ὑψηλὸς του πῖλος ἀπησχόλησε τὸν ὕπνον πολλῶν δεσποινίδων. Οἱ ἄνδρες ὅμως καὶ ἰδίᾳ οἱ γέροντες ἔλεγον κινοῦντες τὴν πολὺν κεφαλὴν των:

— Κρίμα 'ς τοὺς κόπους καὶ 'ς τὰ ἐξόδα τοῦ Μαστροδήμου, ὁ υἱὸς του τίποτε δὲν ἔκαμε.

Αὐτὰ βεβαίως δὲν ἦσαν πολὺ κολακευτικὰ καὶ μόνον μίαν ἡμέραν ἐφθασαν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ ἐπιστήμονος, ὅστις μειδιῶν οἰκτιρμόνως ἐψιθύριεν:

— Ἐχουν δίκαιον· μήπως ὅμως ἤλπισα ποτὲ νὰ ἐκτιμηθῶ ἐδῶ εἰς τὰ Ὑψωμαθεῖα καὶ μάλιστα εἰς μίαν συνοικίαν, ἥτις τρέφει τόσῳ πρόστυχον ὄνομα!

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ἐπίμονος ἰδέα, ἥτις ἀπησχόλησε τὸν Μανωλιό, ἦτο νὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς τὸ Πέρα.

— Πῶς μαγαζί τόσων χρόνων νὰ τὸ σφαλίσω; ἀνέκραξε καταπληκτικὸς ὁ Μαστρο-Δῆμος. Αὐτὸ τὸ μαγαζὶ ἔκαμε ἐσένα ἐξοχώτατο.

Ὁ Μανωλιός δυσηρεστήθη, καὶ ὅταν εὐρέθη ἐν μέσῳ τῶν γυναικῶν, ἠπειλήσεν ὅτι θὰ ἀναχωρήσῃ καὶ πάλιν διὰ τὴν Εὐρώπην.

Ἡ μήτηρ ἔκλαυσεν, ἡ ἀδελφὴ ἐλιποθύμησεν, ἡ δὲ κοκῶνα Μαριγώ, κατὰ βάθος πολὺ εὐτυχὴς, ἔτριβε τοὺς ὀφθαλμούς της διὰ νὰ κλαύσῃ.

Τέλος ἐπειδὴ «τὰ λόγια τῶν πολλῶν κάμνουν τὸν ἀνθρώπου λωλόν», ὁ Μαστρο-Δῆμος, ὁ πρακτικὸς ἀνθρώπος, ἐπώλησε τὸ οἶνοπωλεῖόν του καὶ ὄχι ἀνεῦ συγκινήσεως μετέβη εἰς τὸ Πέρα.

Ὁ Μανωλιός ἔφερε ἓνα γνωστὸ ταπιτσέρη, ὁ ὁποῖος εἰργάσθη καὶ εἰς τὰς πρεσβείας καὶ ἐστόλισε ἓνα σαλόνι πολὺ κομψόν, ὅπου θὰ ἐδέχετο τοὺς ἀσθενεῖς του (·)

Τὸ ἐσπέρας, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Παρασχούλας, ἥτις ἤδη ἔχασε τὸ χωρικὸν ὕφος της, διότι ἀπέκτησε λεπτὴν μέσην καὶ ὠχρὰς παρειάς, καὶ τῆς πιλοφόρου μαμμῆς του, μετέβαινεν εἰς τὸν κήπον.

Ὁ κύρ Νικολάκης, ἔμπορος πανικῶν εἰς τὴν μεγάλην ἀγορὰν τοῦ Βυζαντίου, ὁ ὁποῖος εἶχε σκοπὸν νὰ νυμφευθῇ τὴν Παρασχούλα, ἔμαθε πῶς ντύνεται σὰν θεατρίνα καὶ ἔχει ἐραστὰς· χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε ἐνυμφεῦθη μίαν ἄλλην.

Β'

Μετὰ δεκαετίαν.

Ὁ Μαστρο-Δῆμος ἀπέθανεν ἀπόπληκτος, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τὰ μεγάλα ποσά, τὰ ὅποια ἐχρεώσται.

Ἡ κυρία Γαλανομάτη ἤνοιξε τὸ κιβώτιόν της καὶ ἐξήγαγε τὸ φακίόλιον, τὸ ὅποῖον πρὸ τόσων χρόνων δὲν εἶδεν ἡλιακὸν φῶς.

Ἡ δεσποινὴς Παρασχούλα διέμεινε δεσποινὴς.

Ἡ κοκῶνα Μαριγώ, ὁμοιάζουσα, ὅπως ὄλοι οἱ ὑπηρεταὶ, τὰ μεταβατικὰ πτηνά, τὰ ὅποια μακρύνονται εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ ψύχους καὶ σπεύδουσιν ὅπου ὁ ἥχος ζωογονεῖ, ἤλλαξε ἀφεντικό.

Ὁ Μανωλιός δὲν εἶναι πλέον ὁ ὄνειροπόλος νέος, τοῦ ὁποῦ τὸν νοῦν διετάραξεν ἡ αἵγλη τῶν πολυθυρόδων Παρισίων. Πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος ἐφόρεσε φέσι καὶ ἐδέχθη θέσιν δημαρχιακοῦ ἱατροῦ εἰς Τυρρολόην.

— Ἀχ! ἂν ἀπεφάνιζε τὸ εὐλογημένον· νωρίτερα νὰ πάγῃ γιαντρός σὲ χωριό, δὲν θὰ πέθαινε ὁ Δῆμός μου, ἀνθρώπος σὰν βουνὸ γερὸς, λέγει ἡ μήτηρ πρὸς τὴν κοκῶνα Μαριγώ, ἡ ὁποία ἦλθε νὰ τὰς ἴδῃ.

— Ναί· καὶ ἂν ὁ μακαρίτης τὸν ἔπαιρνε τσιράκι στὸ μαγαζὶ του καὶ δὲν τὸν ἔστελνε στὴ Φραγκιᾶ, δὲ θὰ 'χάνατε τὴν ἡσυχίαν σας.

Ἡ κυρία Γαλανομάτη ἐστέναξε.

— Ἀχ, Μαριγώ μου, καλὰ λές· πρέπει τὸ παιδί νὰ μαθαίνει τὴν τέχνην τοῦ πατέρα του. Ὁ μακαρίτης ἤθελε δὲ νὰ τὸν σπουδάζῃ τὸ Μανωλιό... καλὰ. Τί τὸ ἤθελε τὸ Σταυροδρόμι. Λίγοι γιαντροὶ εἶναι ἐδωπέρα; Ὅχι... γιὰ νὰ κάμουνε τὴ μόδα, ὅλοι ἐδῶ μαζεύονται. Τὸν γυρίψανε ἀπὸ τόσα καθῶς πρέπει μέρη. «Θαπτόμεθα ἡθικῶς εἰς τὰς ἐπαρχίας», ξεφώνιζε, ὡς ποῦ ἔθαψε τὸ μακαρίτη καὶ ἡσύχασε. Τώρα ὁ Θεὸς μαζύ μας. Πέρασε καὶ ἡ Παρασχούλα μου μὲ τὰ ψέματα τὰ εἰκοσι.

— Βέβαια, δέκα χρόνια εἶναι ποῦ τὰ πέρασε.